

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาดนตรี ตามการรับรู้ของนิสิตสาขาวิชา ดุริยางคศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

Factors of Learning Music after Music Students' Perception at Thaksin University Songkhla Campus¹

ปิยรัตน์ ธรรมรงค์รัตน์ (Piyarat Thammarongrat)²

มนัส วัฒนไชยยศ (Manat Wattanachaiyot)³

กัจจกร กาญจนถาวร (Kamchorn Kanchanathavorn)⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของนิสิตสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ที่มีต่อความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาพในห้องเรียน และสื่อการสอนวิชาดนตรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาพในห้องเรียนและสื่อการสอนตามการรับรู้ของนิสิต จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเรียนดนตรี และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตจำนวน 121 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

¹ บทความนี้ปรับปรุงมาจากการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาดนตรี ตามการรับรู้ของนิสิตสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

² นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี (ดนตรีศึกษา) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³ รองศาสตราจารย์ ดร.ภาควิชาดนตรี (ดนตรีศึกษา) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

⁴ อาจารย์โปรแกรมดนตรีสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ F-test และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้วิธีการของเซฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) นิสิตเห็นว่าปัจจัยทั้งสามด้านโดยภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ สื่อการสอนวิชาดนตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ บรรยากาศในห้องเรียน และความพร้อมของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ทั้งสามด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตชั้นปีที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ในด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอนวิชาดนตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการรับรู้ในด้านความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกับนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง ส่วนอีกสองด้าน นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีน้อย และปานกลาง เห็นว่า ด้านบรรยากาศในห้องเรียนแตกต่างกับนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีมาก ส่วนอีกสองด้าน นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน และนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำ เห็นว่า ด้านบรรยากาศในห้องเรียน แตกต่างกับนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง และสูง ส่วนอีกสองด้าน นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การเรียนดนตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study Music Students' perception towards personnel readiness, classroom atmosphere, and instructional medias and 2) to compare personnel readiness, classroom atmosphere, and instructional medias after Music Students' perception categorized by sex, year of study, learning achievement, experiences in studying music, and family economy. The sample included 121 students. Data were collected using 5 point rating scale questionnaire and checklist and were statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe's Pair Wise

Comparison of Mean. The findings revealed as follows : 1) The personnel readiness, classroom atmosphere, and instructional medias were generally found at high level. After item analysis, the item with the highest mean was instructional medias followed by classroom atmosphere and personnel readiness. 2) In contrast to year of study, sex did not correlate with difference in students' perception towards personnel readiness, classroom atmosphere, and instructional medias at .05 significance level. The students with low learning achievement perceived the personnel readiness differently from the others, except classroom atmosphere and instructional medias. The students with low and moderate level of experience in studying music perceived classroom atmosphere differently from the other, except personnel readiness and instructional medias. The students from low level of family economy perceived classroom atmosphere differently from the others, except personnel readiness and instructional medias.

Keyword : Learning Music, Thaksin University

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ดนตรีเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีอารมณ์สุนทรีย์ มองโลกในแง่ดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การเรียนดนตรีให้ประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ทั้งที่เป็นองค์ประกอบภายนอก และภายใน ปัจจัยซึ่งเชื่อว่าส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนคือ ความพร้อมของบุคลากร บรรยากาศในห้องเรียน และสื่อการสอน จากงานวิจัยของ ฮาลาดินา (Haladyna, 1983 : 19-29) ได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลให้ผู้เรียนอยากเรียนมี 2 ด้าน คือ องค์ประกอบภายนอกโรงเรียน และองค์ประกอบภายในโรงเรียน กล่าวคือ องค์ประกอบภายนอกโรงเรียน เช่น เพศของผู้เรียน สภาพทางบ้านของผู้เรียน ฯลฯ ส่วนองค์ประกอบภายในโรงเรียน คือ คุณภาพของบุคลากร บรรยากาศในห้องเรียน และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนอยากเรียนวิชานั้นๆ จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบภายนอก สถานศึกษาไม่สามารถที่จะควบคุมได้ แต่สำหรับองค์ประกอบภายใน สถานศึกษาสามารถที่จะควบคุมได้ จากประสบการณ์สอนที่ผ่านมาผู้วิจัยพบว่าปัญหาในการเรียน

วิชาคนตรีมักจะมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบภายใน เพราะการเรียนการสอนคนตรีส่วนใหญ่อยู่ในห้องเรียนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ดังนั้นหากสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการองค์ประกอบภายในได้ ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียนวิชาคนตรีมากขึ้น จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น การได้ทราบความรู้สึก ความคิดเห็น และทัศนคติที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ตามการรับรู้ของผู้เรียน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และนำมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคนตรี ตามการรับรู้ของนิสิตสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ซึ่งมีบริบททั่วไปควรแก่การศึกษา และจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาคนตรีของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาคนตรีในสถาบันอุดมศึกษาของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้ของนิสิตสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ที่มีต่อความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียนและสื่อการสอนวิชาคนตรี และเพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียนและสื่อการสอนตามการรับรู้ของนิสิตสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพการเรียนคนตรี และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

สมมติฐานของการวิจัย

นิสิตที่มีเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพการเรียนคนตรี และผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีการรับรู้ในด้านความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียนและสื่อการสอนวิชาคนตรีแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ปรับปรุงการเรียนการสอนในห้องเรียนวิชาคนตรี ให้นิสิตมีแรงจูงใจที่จะเรียน

สูงขึ้น และเป็นแนวทางในการวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยด้านตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจที่จะเรียนวิชาคณิตต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นิสิตสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 175 คน แยกตามชั้นปีที่ 1 จำนวน 72 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 47 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 33 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 23 คน **กลุ่มตัวอย่าง** คือ นิสิตสาขาวิชาครุศึกษาศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา จำนวน 121 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นที่เรียน จากจำนวนประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน คือ **ตอนที่ 1** แบบทดสอบสภาพทั่วไปของนิสิต ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพการเรียนคณิต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง **ตอนที่ 2** แบบสอบถามความพร้อมของบุคลากร ตามการรับรู้ของนิสิต จำนวน 30 ข้อ **ตอนที่ 3** แบบสอบถามบรรยากาศในห้องเรียนตามการรับรู้ของนิสิต จำนวน 30 ข้อ **ตอนที่ 4** แบบสอบถามสื่อการสอนตามการรับรู้ของนิสิต จำนวน 30 ข้อ โดยตอนที่ 2-4 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) 4.21 - 5.00 (ระดับการรับรู้มากที่สุด) 2) 3.41 - 4.20 (ระดับการรับรู้มาก) 3) 2.61 - 3.40 (ระดับการรับรู้ปานกลาง) 4) 1.81 - 2.60 (ระดับการรู้น้อย) และ 5) 1.00 - 1.80 (ระดับการรู้น้อยที่สุด) นำเครื่องมือไปทดลองเพื่อตรวจสอบคุณภาพกับนิสิต จำนวน 40 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α : Cronbach's Alpha) แบบสอบถามความพร้อมของบุคลากร ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 แบบสอบถามบรรยากาศในห้องเรียน ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามสื่อการสอนได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา แล้วดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 121 คน แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมไว้วิเคราะห์ข้อมูล

4. วิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของนิสิต วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียน และสื่อการสอน ตามการรับรู้ของนิสิต วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบปัจจัยทั้งสามด้านตามการรับรู้ของนิสิต จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนตัวแปรด้านชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพการเรียน วิชาดนตรี และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนั้น ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 121 คน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 71.9 กำลังศึกษาในระดับชั้นปี 1 ร้อยละ 41.3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ร้อยละ 52.1 มีประสิทธิภาพทางการเรียนปานกลางร้อยละ 43.8 และผู้ปกครองมีรายได้ปานกลาง ร้อยละ 57.0

2. นิสิต เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียน และสื่อการสอน มีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้ผลดังนี้ ด้านความพร้อมของบุคลากรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีความรอบรู้ด้านทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.66$) ด้านบรรยายภาสในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมห้องเรียน สนุกกับการฝึกปฏิบัติทางดนตรี และอาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความสามารถในการทำกิจกรรมวิชาดนตรีสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.98$) และด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สื่อการสอนช่วยเพิ่มประสบการณ์ของนิสิตได้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อจำแนกตามตัวเพศ พบว่า นิสิตเพศหญิง เห็นว่าปัจจัยทั้งสามด้าน มีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็นของเพศชาย จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่า ด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอนมีคุณภาพสูงสุด ตามด้วยนิสิตชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ส่วนบรรยายภาสในห้องเรียนนั้น นิสิตชั้นปีที่ 2 เห็นว่า บรรยายภาสในห้องเรียนมีคุณภาพสูงสุด ตามด้วยนิสิตชั้นปีที่ 1, 4 และ 3 ตามลำดับ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เห็นว่า ด้านความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียน มีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็นของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ ส่วนด้านสื่อการสอนนั้น นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เห็นว่า มีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็นของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปานกลาง ตามลำดับ จำแนกตามประสบการณ์การเรียนดนตรี พบว่า นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีมาก เห็นว่า ด้านบรรยายภาสในห้องเรียนมีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็นของนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีปานกลาง และน้อย ตามลำดับ ส่วนด้านสื่อการสอน นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีมาก เห็นว่า สื่อการสอนมีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็นของนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีน้อย และปานกลาง ตามลำดับ และนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีปานกลาง เห็นว่า ด้านความพร้อมของบุคลากรมีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็นของนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีมาก และน้อย ตามลำดับ จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง พบว่า

นิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองสูง เห็นว่า ทั้งสามด้านมีคุณภาพสูงกว่าความคิดเห็น นิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาศในห้องเรียนและสื่อการสอน ตามการรับรู้ของนิสิต จำแนกตามตัวเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ปัจจัยทั้งสามด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตชั้นปีที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ในด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบรรยายภาศในห้องเรียนนิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการรับรู้ในด้านความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกับนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง ส่วนสองด้านที่เหลือ นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีน้อย และปานกลาง เห็นว่า บรรยายภาศในห้องเรียน แตกต่างกับนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีมาก ส่วนในอีกสองด้านที่เหลือ นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน และนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำ เห็นว่า บรรยายภาศในห้องเรียน แตกต่างกับนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง และสูง ส่วนในสองด้านที่เหลือ นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

สรุปการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สถานภาพทั่วไปของนิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีประสบการณ์การเรียนดนตรีปานกลาง และผู้ปกครองมีรายได้ปานกลาง นิสิต เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาศในห้องเรียน และสื่อการสอน มีคุณภาพในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทั้งสามด้าน ตามการรับรู้ของนิสิต จำแนกตามตัวแปรได้ผลดังนี้ คือ นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ปัจจัยทั้งสามด้านไม่แตกต่างกัน นิสิตชั้นปีที่ 1-4 เห็นว่า ด้านความพร้อมของบุคลากรและสื่อการสอนแตกต่างกัน โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เห็นว่า สื่อการสอนแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความ

แตกต่าง สำหรับด้านบรรยากาศในห้องเรียน นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง เห็นว่า ด้านความพร้อมของบุคลากร แตกต่างกัน โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เห็นแตกต่างกับนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สำหรับสองด้านที่เหลือ นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีน้อย ปานกลาง และมาก เห็นว่า ด้านบรรยากาศในห้องเรียน แตกต่างกัน โดยนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีน้อย และปานกลาง เห็นแตกต่างกับนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนดนตรีมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สำหรับสองด้านที่เหลือ นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำ ปานกลาง และสูง เห็นว่า ด้านบรรยากาศในห้องเรียนแตกต่างกัน โดยนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำ เห็นแตกต่างกับนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง และสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สำหรับความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอน นิสิตมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษารับรู้ที่มีต่อความพร้อมของบุคลากร บรรยากาศในห้องเรียน และสื่อการสอนของนิสิต พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทั้งสามด้านในระดับมาก โดยมากที่สุดคือ สื่อการสอน รองลงมาคือ บรรยากาศในห้องเรียน และความพร้อมของบุคลากร ตามลำดับ ในด้านสื่อการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สื่อการสอนช่วยเพิ่มประสบการณ์ของนิสิตได้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 18 - 19) ได้กล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ของสื่อการสอน ดังนี้ สื่อการสอนช่วยเพิ่มประสบการณ์ของผู้เรียนให้มากขึ้น สอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นเครื่องมือให้ครูสอนได้รวดเร็ว และถูกต้องยิ่งขึ้น ด้านบรรยากาศในห้องเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมห้องเรียน สนุกกับการฝึกปฏิบัติทางดนตรี และอาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความสามารถในการทำกิจกรรมวิชาดนตรีสม่ำเสมอ

มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับ มูส (Moos, 1934 : 327) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน คือ การที่ผู้เรียนได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียน ด้านความพร้อมของบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอาจารย์มีความรอบรู้ด้านทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ผู้สอนคนตรีมีความรู้ความสามารถ และตั้งใจปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรเชษฐ์ แก่นทิพย์ (2547 : 10) ที่กล่าวว่า ความพร้อมของบุคลากร คือ สภาพบุคคลที่เต็มใจ กระตือรือร้น ตั้งใจที่จะร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

2. เปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียน และสื่อการสอน ตามการรับรู้ของนิสิต จำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อปัจจัยทั้งสามด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีผู้สอนกลุ่มเดียวกัน เรียนในบรรยายภาสการเรียนการสอน และสื่อการสอนแบบเดียวกัน จึงมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับลักษณะการสอนของอาจารย์และการจัดการเรียนการสอนในสถาบันของตนเอง จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-4 เห็นว่า ด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอนแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 ซึ่ง นิสิตชั้นปีที่ 1 เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากรมีคุณภาพสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ขณะที่สื่อการสอน นิสิตชั้นปีที่ 1 และ 2 เห็นว่า สื่อการสอนแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 และ 2 เห็นว่า สื่อการสอน มีคุณภาพสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องงานวิจัยของ อรวัฒนา ชินพันธ์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตชั้นปีที่สูงกว่ามีประสบการณ์ในการเรียนและมีวิสัยทัศน์ต่อปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคนตรี

มากกว่านิสิตที่มีประสบการณ์น้อยกว่า จึงทำให้นิสิตชั้นปีที่สูงกว่ามองสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนและลึกกว่า ส่วนด้านบรรยากาศในห้องเรียน นิสิตมีการรับรู้ไม่ความแตกต่างกัน ทั้ง 4 ชั้นปี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตมีวิวุฒิภาวะ และคุณลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกัน มีการทำกิจกรรมทางดนตรีร่วมกันกับเพื่อน และอาจารย์ผู้สอนในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงทำให้นิสิตมีความเห็นด้านบรรยากาศในห้องเรียน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง เห็นว่าด้านความพร้อมของบุคลากรแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากร มีคุณภาพต่ำกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพิกา รอดสการ (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมการเรียนดีกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่า สามารถรับความรู้จากอาจารย์ผู้สอนได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหรือประยุกต์สร้างสรรค์งานทางดนตรีได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำไปใช้ได้ อย่างชาญฉลาด ส่วนด้านบรรยากาศในห้องเรียน และสื่อการสอน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ เห็นว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตมีความรู้สึกต่อตนเองในทางที่ดี เห็นคุณค่าของตนเอง มีความสุขต่อการรับรู้สิ่งใหม่ๆ มีค่านิยม และเจตคติที่ใกล้เคียงกัน สามารถรับรู้ และวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ทั้งยังเข้าใจเรื่องราวและบริบททั่วไปของสาขาวิชาได้ดี จำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ดนตรีน้อย ปานกลาง และมาก เห็นว่า ด้านบรรยากาศในห้องเรียนแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน โดยนิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ดนตรีน้อย และปานกลาง เห็นว่า บรรยากาศในห้องเรียน มีความเหมาะสมน้อยกว่านิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ดนตรีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพิกา รอดสการ (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาเอกดนตรีมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัษราชภัฏในเขตภาคเหนือ ที่

มีประสบการณ์ทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนคนตรีโดยรวมในแต่ละด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ทางคนตรีน้อยและปานกลาง มีความรู้ความสามารถ และทักษะทางคนตรีน้อยกว่านิสิตที่มีประสบการณ์มาก ทำให้นิสิตที่มีประสบการณ์ทางคนตรีน้อยกว่าอาจมองไม่เห็นรายละเอียด และความสำคัญของบรรยากาศในห้องเรียน ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอน นิสิตที่มีประสบการณ์การเรียนคนตรีน้อย ปานกลาง และมาก เห็นว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นิสิตมีเจตคติที่ตรงกัน มีความรู้ ทักษะ การสังเกต การเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้นิสิตมองปัจจัยในด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง พบว่า นิสิตที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ ปกครองต่ำ ปานกลาง และสูง เห็นว่า ด้านบรรยากาศในห้องเรียนแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน โดยนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองต่ำ เห็นว่า บรรยากาศในห้องเรียน มีความเหมาะสมน้อยกว่านิสิตที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองปานกลาง และสูง ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพินทร์ ชูชม และ อัจรา สุขารมณ์ (2531 : 95) ที่พบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นตัวพยากรณ์ที่ประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ อาจมีความจำเป็นต้องหารายได้เพิ่มเติมโดยการรับจ้างเล่นดนตรี หรือทำงานพิเศษอย่างอื่น ทำให้ไม่มีเวลาเข้าเรียนได้ตามปกติ จนเป็นเหตุให้รับรู้เรื่องใหม่ๆ ได้ไม่เต็มที่ ส่วนด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอน นิสิตที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองน้อย ปานกลาง และสูง เห็นว่า ความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันรัฐบาลให้การสนับสนุนด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมีการให้กู้ยืมเงิน เพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียน ประกอบกับมหาวิทยาลัยได้ส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ไว้ค่อนข้างเพียงพอ ซึ่งนิสิตไม่มีความ

จำเป็นต้องออกค่าใช้จ่ายทางค่านี้นัก จึงทำให้การรับรู้ของนิสิตที่มีรายได้ทั้งน้อย ปานกลาง และมาก มีการรับรู้ต่อด้านความพร้อมของบุคลากร และสื่อการสอนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรตระหนักถึงความสำคัญ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาปรับปรุงความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียน และสื่อการสอน เนื่องจากความพร้อมของบุคลากร บรรยายภาสในห้องเรียน และสื่อการสอน ส่งผลต่อการเรียนทุกสาขาทุกวิชา
2. สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากลควรจัดห้องเรียน และบรรยายภาสการเรียนวิชาดนตรีให้มีวัสดุครุภัณฑ์เพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
3. มหาวิทยาลัยควรจัดระบบการประเมินผลการสอนของอาจารย์ดนตรีโดยให้นิสิต มีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อกระตุ้นอาจารย์ดนตรีให้พัฒนาคุณภาพวิชาดนตรีให้ดียิ่งขึ้น
4. ควรทำการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาดนตรีในระดับอุดมศึกษา และควรมีการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ทำให้นิสิตอยากเรียนวิชาดนตรี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- เทพิกา รอดสการ. (2548). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีของนักศึกษาวิชาเอกดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรเชษฐ์ แก่นทิพย์. (2547). ความพร้อมของบุคลากรสาธารณสุขในการปฏิบัติงานหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ กรณีศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอดีส์แควร์.

อรพินทร์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ. (2531). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบ
คัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิด และนิสัย
ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท. กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรวัฒนา ชินพันธ์. (2548). การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่ม
ใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. วิทยานิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Haladyna, T. (1983). "A Causal Analysis of Attitude Toward Mathematics," Journal for
Research in Mathematics Education. 14, 19-29.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research
Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3), 608.

Moos, Rudolf H. (1934). The Human Context Environment Determinant of Behavioral.
Palo Alto, Calif : National Press Book.